

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Rhaglen Athrawon Graddedig – datganiad ar bolisi a blaenoriaethau blwyddyn academaidd 2018/19

OGL

ISBN digidol 978 1 78903 873 6
© Hawlfraint y Goron Mawrth 2018
WG34615

Cynnwys

1. Trosolwg	2
2. Statws	2
3. Y lleoedd a gynigir yn 2018/19	2
4. Ceisiadau i'r RhAG	4
5. Y grantiau hyfforddi a'r grantiau cyflog sydd ar gael	5
6. Nodiadau ynghylch dyletswyddau ysgolion i gyflogi hyfforddeion	5
7. Gofynion o dan gynllun 2015	6
8. Rhifedd a llythrennedd	7
9. Hyfforddi'n rhan-amser	7
10. Cyfyngiadau ynghylch dilyn y RhAG	7

1. Trosolwg

- 1.1 Mae'r ddogfen hon yn amlinellu'r gofynion allweddol ar gyfer Hyfforddi Athrawon ar sail Cyflogaeth o dan y Rhaglen Athrawon Graddedig yng Nghymru yn y flwyddyn academaidd 2018/19, ac mae'n amlinellu'r blaenoriaethau polisi a'r gweithdrefnau y mae'n rhaid i ddarparwyr hyfforddiant cychwynnol athrawon (HCA) ar sail cyflogaeth eu hystyried wrth reoli darparu'r Rhaglen Athrawon Graddedig.
- 1.2 Mae Cynllun Hyfforddi Athrawon ar Sail Cyflogaeth 2015 (2015 Rhif 01) (Cynllun 2015) yn nodi gofynion statudol y Rhaglen Athrawon Graddedig (RhAG), y Rhaglen Hyfforddiant Ychwanegol i Raddedigion (RhHYiR) a'r Rhaglen Athrawon Cofrestredig (RhAC) ac yn nodi sut y gweithredir y rhaglenni hyn yng Nghymru. Yn 2018/19, bydd y RhAG yn gweithredu ar sail y blaenoriaethau polisi a'r gweithdrefnau a amlinellir isod. Ni fydd y RhAC yn gweithredu yn 2018/19, ond caiff ei hadolygu fel rhan o waith ehangach i ystyried yr holl lwybrau amgen tuag at ennill SAC sy'n cael eu hystyried fel rhan o ddiwygiadau ehangach i addysg gychwynnol athrawon.
- 1.3 Ar gyfer 2018/19, darparwyr achrededig hyfforddiant cychwynnol athrawon fydd yn gyfrifol am weithredu a gweinyddu'r RhAG, gan gydweithio'n agos ag arweinwyr y Consortia Rhanbarthol i nodi a diwallu anghenion recriwtio penodol a meysydd blaenoriaeth y gellir eu nodi o ran recriwtio o fewn eu rhanbarthau.

2. Statws

- 2.1 Mae'r ddogfen hon yn amlinellu'r blaenoriaethau polisi a'r gweithdrefnau yng Nghymru ar gyfer blwyddyn academaidd 2018/19 mewn perthynas â'r RhAG. Mae'n gweithredu fel datganiad polisi gan Lywodraeth Cymru ac amlinella nifer a chategoriâu'r lleoedd RhAG sydd ar gael yn 2018/19 ynghyd â lefel y cyllid grant sydd ar gael, gan gynnwys y grant cyflog a'r grant hyfforddi sydd ynghlwm â mathau penodol o leoedd, yn unol â pharagraff 17 a 18 o Gynllun 2015.

3. Y lleoedd a gynigir yn 2018/19

- 3.1 Ar gyfer blwyddyn academaidd 2018/19 bydd y lleoedd canlynol ar gael i ysgolion drwy gyflwyno cais i'r canolfannau HCA ar gyfer lleoedd hyfforddi RhAG a fydd yn dechrau ar 1 Medi 2018 neu ar ôl hynny: Tra bo'r RhAG yn cael ei gweinyddu gan y Canolfannau HCA, bydd yn ofynnol i'r Canolfannau gydweithredu â'r Consortia Rhanbarthol er mwyn nodi a diwallu anghenion recriwtio lleol penodol a meysydd blaenoriaeth y gellir eu nodi o ran recriwtio o fewn eu rhanbarthau. Bydd y Darparwyr HCA yn cadarnhau'r ceisiadau a gymeradwyir i ddechrau rhaglenni RhAG ym mis Medi 2018.¹

¹Er mwyn nodi bod y lleoedd a neilltuir i bob Canolfan ym mhob categori yn gyfansymiau dangosol. Rhagwelir y bydd lleoedd yn cael eu trosglwyddo rhwng Canolfannau a Consortia Rhanbarthol er mwyn sicrhau bod cynifer â phosibl o leoedd yn cael eu llenwi.

- (i) Uchafswm o 36 o leoedd (tua 12 i bob Canolfan) ar gyfer ysgolion cynradd a gynhelir gyda grant hyfforddi o hyd at £4,500 tuag at gostau hyfforddi. Byddem yn rhagweld y bydd gan ymgeiswyr yn y categori hwn radd mewn pwnc sy'n berthnasol i saith maes dysgu'r Cyfnod Sylfaen, neu sy'n berthnasol i bwnc craidd, neu bwnc cysylltiedig nad yw'n bwnc craidd, a addysgir yng Nghyfnod Allweddol 2.²
- (ii) Uchafswm o 36 o leoedd (tua 12 i bob canolfan) ar gyfer ysgolion uwchradd a gynhelir i gefnogi athrawon newydd sy'n hyfforddi mewn ysgolion uwchradd lle bo blaenoriaeth o ran angen recriwtio wedi cael ei nodi o fewn y rhanbarth. Rhaid rhoi blaenoriaeth arbennig i bynciau blaenoriaeth dynodedig – sef mathemateg, ffiseg, cemeg, ieithoedd tramor modern, TGCh/Cyfrifiadureg a Chymraeg. Caiff y lleoedd hyn eu cefnogi gan grant hyfforddi o hyd at £4,500 tuag at gostau hyfforddi a chyfraniad grant cyflog o hyd at £14,500. **Disgwylir y bydd gan ymgeiswyr yn y categori hwn radd mewn pwnc sydd â pherthnasedd o 50% o leiaf i'r pwnc arbenigol y maent yn dymuno ei addysgu.**
- (iii) Nifer o leoedd nas ariennir (tua 6 i bob Canolfan) er mwyn mynd i'r afael â phrinder recriwtio a gofynion penodol ar gyfer;
- (a) Athrawon cynradd neu uwchradd sydd â chymwysterau addysgu a gafwyd dramor (y tu allan i'r Ardal Economaidd Ewropeaidd (AEE)³ neu'r Swistir), ond sydd heb SAC ac sydd wedi'u cyflogi mewn ysgol a gynhelir yng Nghymru ers o leiaf blwyddyn.
- (b) Unigolion sydd â chymhwyster addysgu Addysg Bellach (AB), ond dim SAC, ac sydd wedi'u cyflogi mewn ysgol a gynhelir yng Nghymru ers o leiaf blwyddyn.
- (c) Ymgeiswyr sy'n awyddus i hyfforddi ar gyfer addysgu pwnc galwedigaethol sy'n berthnasol i ddarparu cwricwlwm 14-19 lleol mewn ysgolion a gynhelir, lle nodwyd bod angen brys am athro cymwysedig. Yn dibynnu ar y galw rhanbarthol a nodwyd fel rhan o waith cynllunio'r gweithlu, byddem yn argymhell yn gryf nad oes mwy na dau le fesul Canolfan yn cael eu neilltuo i ymgeiswyr o dan y categori hwn oni ellir dangos achos cryf dros angen lleol. **Ni cheir defnyddio'r lleoedd hyn ond ar gyfer pynciau uwchradd nad ydynt ar gael drwy gyrsiau HCA sy'n cynnig SAC o dan ofal darparwyr HCA achrededig. Er mwyn bod yn gymwys o dan y categori hwn, rhaid bod y pwnc galwedigaethol wedi ei restru yng nghronfa ddata Cymwysterau Cymru, a rhaid iddo gyfrif am dros 50% o amserlen addysgu gyfan yr ymgeisydd.**

²Y pynciau craidd yng Nghyfnod Allweddol 2 yw mathemateg, gwyddoniaeth, Saesneg neu Gymraeg. Y pynciau nad ydynt yn bynciau craidd yw hanes, daearyddiaeth, TG, celf a dylunio, dylunio a thechnoleg, cerddoriaeth, addysg gorfforol a Chymraeg ail iaith.

³ Mae'r AEE yn cynnwys aelod-wladwriaethau'r Undeb Ewropeaidd, Norwy, Gwlad yr Iâ a Liechtenstein.

- (d) Ni fydd grantiau hyfforddi na grantiau cyflog ar gael ar gyfer unrhyw leoedd a neilltuir o dan y categori nas ariennir yng nghategorïau (a) - (c) uchod. Bydd angen i'r darparwr HCA adennill yr holl gostau yn uniongyrchol oddi wrth yr ysgol.

4. Ceisiadau i'r RhAG

- 4.1 Mae'n rhaid i'r holl geisiadau gael eu cyflwyno i ganolfan HCA. Bydd canolfannau HCA yn cydweithio â'r Consortia Rhanbarthol i ddefnyddio eu harbenigedd a'u gwybodaeth ranbarthol o ran nodi'r anghenion recriwtio a'r meysydd blaenoriaeth o ran recriwtio o fewn eu rhanbarthau er mwyn nodi pa geisiadau i'w cefnogi o dan y RhAG. Bydd y Darparwyr HCA yn pennu'r dyddiad cau ar gyfer derbyn ceisiadau ac yn sicrhau bod yr holl ddatganiadau a gwiriadau diogelu angenrheidiol wedi cael eu gwneud. Bydd y Canolfannau HCA yn gweithio gyda'r Consortia Rhanbarthol ac ysgolion i lunio (lle y bo'n briodol) a monitro cynlluniau hyfforddi'r hyfforddeion, a ddylai fynd i'r afael yn benodol â gofynion hyfforddi'r hyfforddai unigol a hyd priodol y cynllun hyfforddi. Bydd Darparwyr HCA yn cynnal yr asesiad terfynol yn unol â'r Safonau SAC ac yn hysbysu Cyngor y Gweithlu Addysg.
- 4.2 Bydd Canolfannau HCA yn gyfrifol am ymateb i ymholiadau ynghylch eu meini prawf cymhwys, gan gynnwys cydweddoldeb cymwysterau gradd ymgeiswyr.
- 4.3 Rhagwelir y bydd y Canolfannau HCA yn cydweithio'n agos â'r Consortia Rhanbarthol i ystyried y nifer o leoedd a fydd yn ofynnol o dan bob categori, yn dibynnu ar ganlyniadau gwaith ranbarthol cynllunio'r gweithlu sydd wedi'i wneud. Lle y gall galw gynyddu o fewn rhanbarth am gategori penodol o fewn cyfanswm cyffredinol y lleoedd a ganiateir, gall canolfannau HCA drosglwyddo niferoedd rhwng canolfannau HCA eraill er mwyn bodloni'r galw hwn, cyn belled â'u bod o fewn y niferoedd cyffredinol a ddyrennir i bob categori.
- 4.4 Dylid nodi y croesewir ceisiadau gan ysgolion yn y sector cyfrwng Cymraeg yn arbennig. O ran y lleoedd uwchradd, wrth ystyried cymeradwyo rhaglenni rhaid rhoi blaenoriaeth arbennig i'r rhai sydd yn y pynciau blaenoriaeth dynodedig – mathemateg, ffiseg, cemeg, ieithoedd tramor modern, Cyfrifiadureg a Chymraeg – er mwyn cefnogi blaenoriaethau recriwtio ehangach Llywodraeth Cymru.
- 4.5 Ni fydd cyfyngiad ar uchafswm nifer y ceisiadau y caiff unrhyw ysgol unigol eu cyflwyno yn ystod 2018/19, ond bydd angen i Ganolfannau HCA a Consortia Rhanbarthol ystyried yn ofalus effaith lleoli mwy nag un hyfforddai RhAG o fewn un ysgol ar eu gwaith cyffredinol o ran modelu'r gweithlu ac ar yr ysgol ei hun.
- 4.6 Bydd copi o'r Datganiad hwn yn ymddangos ar wefan Llywodraeth Cymru, ynghyd â manylion cyswllt y canolfannau HCA sydd ynghlwm â phrosesau ymgeisio'r RhAG.

5. Y grantiau hyfforddi a'r grantiau cyflog sydd ar gael

- 5.1 Mae grantiau hyfforddi yn 2018/19 ar gael i ganolfannau HCA sy'n darparu hyfforddiant at ddibenion y RhAG, er mwyn talu costau'r hyfforddiant hwnnw'n llwyr neu'n rhannol. Dim ond ar gyfer y lleoedd RhAG a restrir ym mharagraffau 3.1(i) a 3.2(i) y mae grantiau hyfforddi ar gael.
- 5.2 Caiff y grant hyfforddi ei dalu gan Lywodraeth Cymru i'r Ganolfan HCA, a fydd yn gyfrifol am ddarparu'r cyllid hwnnw i'r ysgolion dan sylw.
- 5.3 Mae lefelau'r grant hyfforddi o £4,500 yn seiliedig ar hyfforddai sy'n hyfforddi am flwyddyn gyfan, yn llawn amser, mewn ysgol. Telir pro rata am raglenni byrrach. Caiff rhaglenni lle y mae hyfforddai yn cael ei gyflogi'n rhan-amser eu hariannu ar gyfradd gyfatebol, pro rata. Gall Llywodraeth Cymru ei gwneud yn ofynnol i ganolfan HCA ad-dalu rhan o unrhyw grant hyfforddi neu'r cyfan ohono os bydd y cyfnod o hyfforddiant, am ba bynnag reswm, yn fyrrach na'r cyfnod hyfforddi a bennwyd pan ddyfarnwyd y grant. Y swm y bydd gofyn ei ad-dalu am unrhyw grant a ddarparwyd fydd unrhyw arian grant nad oedd wedi'i ddefnyddio pan ddaeth yr hyfforddiant i ben.
- 5.4 Mae grantiau cyflog ar gael yn 2018/19 ar gyfer ysgolion uwchradd a gynhelir sy'n cynnig lleoedd RhAG. Maent yn gyfraniad tuag at gostau cyflogi unigolion ar y lleoedd hynny i'r ysgol. Nid eu bwriad yw talu'r holl gostau cysylltiedig ac nid ydynt yn daliad ar gyfer yr unigolyn dan sylw. Wrth ystyried pa leoedd i'w cefnogi yn y categori hwn, rhaid rhoi blaenoriaeth arbennig i geisiadau sydd yn y pynciau blaenoriaeth dynodedig – mathemateg, ffiseg, cemeg, ieithoedd tramor modern, Cyfrifiadureg a Chymraeg – er mwyn cefnogi blaenoriaethau recriwtio ehangach Llywodraeth Cymru.
- 5.5 Mae lefelau'r grant cyflog o £14,500 yn seiliedig ar hyfforddai sy'n hyfforddi am flwyddyn gyfan, yn llawn amser, mewn ysgol. Caiff rhaglenni byrrach neu raglenni lle y caiff hyfforddai ei gyflogi'n rhan-amser eu hariannu ar sail pro rata.
- 5.6 Gall Llywodraeth Cymru ei gwneud yn ofynnol i ganolfan HCA ad-dalu rhan o unrhyw grant cyflog neu'r cyfan ohono os bydd y cyfnod o hyfforddi, am ba bynnag reswm, yn fyrrach na'r cyfnod hyfforddi a bennwyd pan ddyfarnwyd y grant. Bydd y swm y bydd gofyn ei ad-dalu am unrhyw grant cyflog a ddarparwyd yn gymesur â'r ganran o hyd y rhaglen hyfforddi wreiddiol nas dilynwyd. O dan amgylchiadau o'r fath byddai angen i ganolfannau HCA geisio adennill swm cyfatebol oddi wrth yr ysgolion dan sylw.

6. Nodiadau ynghylch dyletswyddau ysgolion i gyflogi hyfforddeion

- 6.1 Mae'n rhaid i bob ysgol a gynhelir sy'n cyflogi athrawon ar le hyfforddi RhAG dalu cyflog i'r hyfforddai ynghyd ag unrhyw gostau eraill fel y'u

hamlinellir yn Nogfen Tâl ac Amodau Athrawon, ar bwynt 1 neu uwch ar raddfa gyflog athrawon heb gymhwyso, a chydymffurfio ag unrhyw ofynion a deddfwriaeth eraill ynghylch cyflogaeth sydd mewn grym ar hyn o bryd. Rhaid i'r ysgolion a'r Consortia ymrwymo i hyn ar adeg cyflwyno'r cais.

- 6.2 Mae gofyn i'r Canolfannau HCA wirio statws cyflogaeth yr holl hyfforddeion sydd ar y rhaglen cyn cymeradwyo rhaglen hyfforddi, er mwyn sicrhau bod yr ymgeisydd yn cael ei gyflogi'n uniongyrchol gan yr ysgol. Mae'r gofyniad hwn yn berthnasol i bob lle hyfforddi, pa un a yw'n cael ei ariannu gan grant ai peidio. Dylai'r gymeradwyaeth gael ei dal yn ôl neu'i thynnu'n ôl os na chydymffurfir â'r gofyniad hwn. Ni ddylai ceisiadau gan ymgeiswyr sy'n eu hariannu eu hunain gael eu hystyried ar unrhyw gyfrif.
- 6.3 Bydd angen cymorth ychwanegol, arweiniad a chynllun hyfforddi trefnus ar unigolion wrth iddynt hyfforddi fel y gallant fodloni Safonau'r SAC ar ddiwedd eu rhaglen hyfforddi. Mae'n rhaid i drefniadau gweithio'r hyfforddeion roi cyfle iddynt fodloni'r Safonau SAC ynghyd â gofynion Cynllun 2015.
- 6.4 Mae'n rhaid i ysgolion gyflogi hyfforddeion a all addysgu pynciau y mae ganddynt gymwysterau addas ar eu cyfer ac a addysgir fel rhan o'r cwricwlwm cenedlaethol neu ar lefel arholiadau cyhoeddus.

7. Gofynion o dan gynllun 2015

- 7.1 Mae'r gofynion statudol ar gyfer darparu cyrsiau HCA mewn sefydliadau addysg uwch yn pennu bod yn rhaid i bob athro neu athrawes dan hyfforddiant ennill profiad mewn o leiaf ddwy ysgol fel rhan o'u lleoliadau addysgu ymarferol. Mae hyn yn llai syml i hyfforddeion ar gyrsiau hyfforddi athrawon ar sail cyflogaeth, gan y cânt eu cyflogi fel athrawon gan ysgol. Serch hynny, gellid ystyried defnyddio ysgolion eraill, er enghraifft, neu dreulio amser mewn ysgolion o fewn y clwstwr o ysgolion a ffurfiwyd neu yn yr ysgolion arweiniol. Mae'n bosibl y byddai ysgolion â chefnidir economaidd-gymdeithasol gwahanol i'r ysgol hyfforddi, ysgolion cynradd neu uwchradd sy'n bwydo'r ysgol hyfforddi, neu unrhyw brofiad arall mewn ysgol sy'n briodol ym marn yr ysgol arweiniol neu'r Consortia mewn cydweithrediad â'r Darparwr HCA, a fyddai'n fuddiol i ddatblygiad cyffredinol hyfforddai, hefyd yn briodol. Argymhellir bod y cyfnod hwn yn para o leiaf 10 diwrnod er mwyn sicrhau'r effaith orau bosibl i'r hyfforddai.
- 7.2 Er mwyn cysylltu hyfforddeion â'r gymuned HCA ehangach, mae gofyniad sy'n pennu y dylid ymgymryd ag o leiaf 10 diwrnod o hyfforddiant y flwyddyn o dan arweiniad Prifysgol. Gallai'r hyfforddiant hwn gael ei ddarparu mewn prifysgol neu leoliad arall sy'n galluogi hyfforddeion i ryngweithio a chwrrd â hyfforddeion eraill sydd ar gynlluniau hyfforddi athrawon ar sail cyflogaeth, neu â myfyrwyr ar gyrsiau HCA prif ffrwd. Byddai hyn yn galluogi hyfforddeion, er enghraifft, i fynychu darlithoedd ar addysgeg neu ddarlithoedd yn ymwneud â gwella gwybodaeth am bynciau gyda myfyrwyr sydd ar gyrsiau HCA prif ffrwd neu sesiynau grŵp

dan arweiniad tiwtor gyda hyfforddeion eraill ar gynlluniau hyfforddi athrawon ar sail cyflogaeth.

- 7.3 Mae gofyn hefyd i hyfforddeion gwblhau o leiaf 50 o ddyddiau o hyfforddiant mewn blwyddyn (pro rata) mewn ysgol, sy'n cynnwys lleoliad gwaith mewn ysgol(ion) arall/eraill, er mwyn bod yn gwbl ar wahân i amserlen addysgu'r hyfforddai.

8. Rhifedd a llythrennedd

- 8.1 Dylai canolfannau HCA sicrhau y caiff pob hyfforddai sy'n dechrau ar RhAG ei asesu i weld bod ganddo sgiliau personol ymarferol mewn llythrennedd a rhifedd y gellir eu defnyddio mewn cyd-destun addysgu proffesiynol. Isafswm y gofynion mynediad ar gyfer pob rhaglen HCA, gan gynnwys llwybrau sy'n seiliedig ar gyflogaeth, yw gradd B TGAU neu gymhwyster cyfatebol mewn mathemateg a Saesneg.
- 8.2 Dylai Canolfannau HCA hefyd sicrhau y caiff sgiliau personol hyfforddeion mewn llythrennedd a rhifedd eu hasesu'n rheolaidd a chywir drwy gydol eu rhaglen hyfforddi. Pan gaiff yr hyfforddai ei asesu i weld ei fod wedi cyrraedd y Safonau SAC, dylid cadarnhau bod yr hyfforddai yn parhau i gyrraedd y safon a nodwyd ym mharagraff 8.1.
- 8.3 Dylai ysgolion, Consortia a Chanolfannau HCA sicrhau bod yr hyfforddeion yn cael hyfforddiant ar addysgu rhifedd a llythrennedd sy'n briodol i'r cam a'r pwnc sy'n cael ei astudio a bod hynny'n rhan annatod o'u rhaglen hyfforddi.

9. Hyfforddi'n rhan-amser

- 9.1 Wrth ystyried y cynllun hyfforddi ar gyfer hyfforddai rhan-amser, dylai ysgolion, Consortia a Chanolfannau HCA sicrhau y bydd yr hyfforddai yn cael cyfleoedd i chwarae rhan yr un mor llawn â hyfforddai amser llawn ymhob agwedd ar waith yr ysgol. Rhagwelir y bydd hyfforddeion rhan-amser yn gallu ennill yr un faint o brofiad yn yr ystafell ddosbarth, ynghyd â hyfforddiant arall, â hyfforddai cyfatebol llawn amser.
- 9.2 Nid yw'n debygol y bydd y rhai sy'n gweithio am lai na 60% o'r wythnos ysgol, beth bynnag fo eu profiad blaenorol o addysgu, yn gallu cyflawni SAC yn yr un cyfnod â'r rhai sy'n gweithio'n llawn amser. O'r herwydd gellir ystyried ceisiadau am raglenni hirach i athrawon rhan-amser.

10. Cyfyngiadau ynghylch dilyn y RhAG

- 10.1 Mewn amgylchiadau eithriadol, mae'n bosibl i berson ymuno â'r RhAG fel athro neu athrawes anghenion arbennig. Wrth benderfynu a ellir ystyried cais RhAG gan ysgol anghenion arbennig, rhaid i'r Ganolfan HCA a'r Consortia wybod i sicrwydd bod yr ysgol yn cyflwyno'r cwricwlwm llawn ar draws y ddau gyfnod i ddysgwyr sy'n berthnasol i'r cam astudio y byddai'r hyfforddai'n ei addysgu.

10.2 Byddai'n ofynnol i'r ymgeisydd a'r ysgol sy'n cefnogi fodloni'r holl ofynion mynediad eraill gan gynnwys mynychu hyfforddiant dan arweiniad prifysgol a dilyn peth hyfforddiant mewn ail ysgol brif ffrwd. Caiff y penderfyniad ynghylch cefnogi cais ei wneud yn gyfan gwbl yn ôl disgrisiwn y Consortia Rhanbarthol a'r Ganolfan HCA mewn cydweithrediad, yn dibynnu ar y flaenoriaeth recriwtio a nodwyd gan y Consortia.

10.3 Ni all hyfforddi mewn Uned Cyfeirio Disgyblion na sefydliad Addysg Bellach fod yn rhan o raglen hyfforddi a gymeradwyir.

**Cangen Addysg a Hyfforddiant Cychwynnol Athrawon
Uned Strategaeth y Gweithlu
Mawrth 2018**